

ADVOKATLAGET

Advokat Nicolaus Rubensson

rubensson@advokatlaget.se

072-336 59 00

Biträdande jurist Marcus Grudén

gruden@advokatlaget.se

070-312 06 91

Kontor

Stockholm: Hjärnegatan 3 på Kungsholmen

Södertälje: Järnagatan 16

Västerås: Hållgatan 4

Åtar oss uppdrag inom hela landet

ADVOKATLAGET

Arbetsområden: brottmål, familjerätt, socialrätt och utlänningsrätt.

Medarbetare: 4 advokater och 2 jurister

Bakgrund: flerårigt arbete som advokat inom byråns rättsområden, samarbete med mansjour, arbetar ideellt med rådgivning på bibliotek i Vällingby, arbetar ideellt med mans- och kvinnojourer, mångårigt arbete med våld i nära relation och hedersrelaterat våld inom samtliga rättsområden. Mångårig erfarenhet av tvister om vårdnad, boende, umgänge.

Sekretess: fullständig sekretess gentemot våra klienter, lojalitetsplikt- och tystnadsplikt

Tolkbehov: finns behov kan vi ordna detta. Samarbete med tolkbolag.

ADVOKATLAGET

FAMILJERÄTT

VÅRDNAD – Vårdnadshavare har bestämmanderätt i juridiska beslut som rör barnet. Beslutar om skolgång, läkarvård, var barnet ska vara skrivet, utfärdande av ID-handlingar. Ofta gemensam vårdnad. Vårdnaden kan bli ensam för det fall någon av parterna är olämplig (våld, missbruk, brister i omsorgen) eller det föreligger djupgående samarbetssvårigheter. Har inget att göra med var barnet bor.

BOENDE – var barnet är bosatt. Stadigvarande eller växelvis.

UMGÄNGE – För den förälder som inte har barnet stadigvarande boende hos sig. Den andra vh har skyldighet att informera umgängesföräldern om sådant som kan ha betydelse för umgänget samt att medverka till att umgänge kan ske.

BARNETS BÄSTA – utgångspunkten för alla beslut som gäller vårdnad, boende och umgänge. Risken för att barnet far illa, barnets behov av båda föräldrar, kontinuitet. Barnets vilja beaktas i takt med ålder och mognad.

ADVOKATLAGET

- **Vår roll:** agerar som ombud i tvister om vårdnad, boende och umgänge. Vi sköter all kontakt med motparten (eller ombudet för motpartens räkning), myndigheter och domstol.
- **Vem betalar?**
 1. Rättskydd (försäkringsbolaget betalar till stor del) klienten betalar 20-25 %
 2. Rättshjälp vid låg inkomst max 260 000 kr per år (staten betalar kostnader för ombud). Staten förordnar rättshjälpsbiträde efter klientens önskemål. Vi hjälper till med ansökan.
- Processen ofta långdragen cirka 1-1,5 år.
- **Vårdnadshavarens rättigheter:** har rätt att undanhålla barnet från den andra vårdnadshavaren om barnet riskerar att fara illa. Tänk dock på att samråda med socialtjänsten först för att det inte ska vändas emot klienten i en framtida vårdnadstvist.
- **Orosanmälan:** misstänker du att barnet far illa kan du upprätta en orosanmälan (även andra aktörer kan göra en sådan anmälan ex. förskola, skola). Socialtjänsten inleder då en utredning.
- **Interimistiska beslut från domstol:** domstolen kan fatta ett tillfälligt beslut om vårdnad, boende och umgänge om så är nödvändigt för barnets bästa. Interimistiska beslut gäller fram tills ett nytt interimistiskt beslut fattas eller vårdnadstvisten avgörs slutligt.

ADVOKATLAGET

PROCESSEN I DOMSTOL VID VÅRDNADSTVIST I DOMSTOL

- **Hur börjar en vårdnadstvist?** Initieras av en stämningsansökan som lämnas in vid tingsrätten. Oftast har ärendet börjat med samtal hos familjerätten efter en separation men vårdnadshavarna har inte kommit överens. I andra fall väcks talan direkt i domstol efter separation.
- **Hur går det till i praktiken?** Domstolen skickar ut kärandens stämningsansökan till svaranden och svaranden ges 2-3 veckors tid på sig att svara. Därefter planeras ett sammanträde i domstolen. Oftast begärs upplysningar från familjerätten av någon av parterna, varpå utredning startas hos familjerätten. Syftet med en sådan utredning är att snabbt ge en överblick över familjesituationen, barnets förhållanden hemma hos vardera part och framförallt vad som är bäst för barnet. Dessa upplysningar ligger sedan till grund för domstolens bedömning vid det interimistiska beslutet.
- **Muntlig förberedelse:** Ett sammanträde vid domstol som oftast sker inom 2 månader från att stämningsansökan kommit in till domstolen. Syftet med sammanträdet är att båda parterna ska få förklara vad som är bäst för barnet fram tills ett slutligt avgörande kan ske i målet. Efter sammanträdet kommer domstolens interimistiska beslut. Det kan bli flera muntliga förberedelser under en vårdnadstvist då förhållanden kan ändras, varför ena parten behöver påkalla nytt beslut.
- **Vad händer om man kommer överens?** Då kan domstolen slå fast er överenskommelse i en dom. Då måste överenskommelsen hållas, precis som om vårdnadstvist hade avgjorts av domstolen.
- **Vad händer om ena parten inte följer domen eller beslutet?** Då kan den andra parten ansöka om verkställighet av domen eller beslutet vid vite. Det innebär att domstolen bestämmer att ena parten följa domen eller beslutet och för varje gång den inte gör det måste den betala ett vite till domstolen (vanligtvis ca 10 000 kr per tillfälle).

ADVOKATLAGET

ÄKTENSKAPSSKILLNAD (SKILSMÄSSA)

Hur gör man? Ena maken eller båda ansöker om äktenskapsskillnad vid tingsrätten. Finns blanketter för detta på domstol.se. Kan också göras i samband med stämningsansökan om vårdnad, boende, umgänge.

När kan man skiljas? Direkt vid gemensam ansökan om äktenskapsskillnad utan betänketid och utan barn under 16 år. Om bara ena maken vill, eller om någon av makarna bor med barn under 16 år – 6 mån betänketid.

Viktigt att tänka på: Efter betänketid skiljs man inte automatiskt, det krävs att en av parterna ansöker om fullföljd inom ett års tid. Domstolen meddelar i dom när man tidigast och senast kan ansöka om fullföljd.

ADVOKATLAGET

BODELNING

Vad innebär det? Uppdelning av egendom efter att äktenskap eller samboförhållande avslutats

Att tänka på: kontakta en jurist för att tillvarata dina rättigheter och för att försäkra att det går rätt till

När ska bodelning göras? Inget krav i samboförhållande. Om parterna vill bodela ska det göras inom ett år från att samboförhållandet har upphört. Annars förfaller rätten till bodelning. I äktenskap ska bodelning göras. Finns en bortre gräns (finns ett rättsfall som säger att 24 år är för lång tid). Bra att göra så fort som möjligt.

Hur går det till?

Sambo: samboegendom (endast gemensam bostad och gemensamt bohag). Avsett för gemensamt bruk? I sådana fall ingår egendomen oavsett vem av parterna som betalat. Möjlighet att skiva samboavtal att vissa saker inte ska delas oavsett.

Äktenskap: giftorättsgods. All egendom som inte är enskild egendom (kan bli enskild genom äktenskapsförord, gåva eller testamente).

Vid ansökan om äktenskapsskillnad kan man samtidigt stämma motparten på vårdnaden (eller boende, umgänge)

ADVOKATLAGET

BODELNING VID ÄKTENSKAPSSKILLNAD

Om man är överens? Då kan man upprätta ett bodelningsavtal. Ett sådant avtal är giltigt vid undertecknande av båda parter. Avtalet behöver inte anmälas till Skatteverket om det upprättas i samband med skilsmässa, men kan registreras om man vill.

Om man inte är överens? Då görs bodelningen enligt lag. En bodelningsförrättare kan utses av domstol för att hjälpa makarna med bodelningen. Bodelningsförrättare kan ansökas om via tingsrätten. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla ett personbevis från Skatteverket.

Vem betalar för bodelningsförrättaren? Makarna ska gemensamt betala för bodelningsförrättarens arvode. Om makarna av ekonomiska skäl eller personlig situation inte kan betala kostnaden går det att ansöka till tingsrätten om ersättningsgaranti. Tingsrätten kan då besluta om att makarna får hjälp med att betala maximalt fem timmars arbete för bodelningsförrättaren. Det är bara en av makarna som bodelar som kan få sådan hjälp.

ADVOKATLAGET

BROTTMÅL – MÅLSÄGANDEBITRÄDE (BITRÄDE TILL BROTTSOFFER)

- **Syfte/funktion:** hjälper till vid polisanmälan, förberedande möte inför polisförhör, stöd vid polisförhör, sköter all kontakt med polis och åklagare, förbereder och guidar klienten inför huvudförhandling (rättegång) och agerar som stöd under förhandling, driver skadeståndstalan i rätten, hjälp att överklaga till högre instans. Tillvarata klientens intressen.
- **Rättighet:** rätt att få ett målsägandebiträde förordnat från staten när man blivit utsatt för vissa brott
- **Hur får man ett målsägandebiträde?** Du kan önska målsägandebiträde genom att ange namn på den du önskar. Det är också bra att ange namn på advokatbyrå. Annars förordnar staten målsägandebiträde.
- **Vikten av att själv få önska målsägandebiträde:** viktigt att få tillgång till ett kompetent målsägandebiträde som man känner förtroende för. Kommer att finnas vid klientens sida under hela processen. Känsliga uppgifter behandlas. Viktigt att välja någon med erfarenhet inom brottmål. Staten kan förordna jurist/advokat verksam inom brottmål, men behöver ej vara specialiserade.
- **Vid vilka brott förordnas målsägandebiträde?** Exempel: våldsbrott, sexualbrott, olaga frihetsberövande mm dvs. brott som kan ge fängelse för den som begått brottet. Kan även förordnas vid andra brott. Individuell prövning ska ske.
- **Vem betalar ett målsägandebiträde?** Offentligt förordnande → staten betalar.

ADVOKATLAGET

MISSTÄNKT FÖR BROTT?

ÖNSKA EN OFFENTLIG FÖRSVARARE

- Vid första kontakt med polisen läses dina rättigheter upp för dig. En av dem är rätten att ha en advokat närvarande. Önska alltid en erfaren försvarare du känner förtroende för. Endast advokater kan förordnas av domstolen som offentlig försvarare. Ange advokatens namn, advokatbyrå och telefonnummer till polisen. Önskar du ingen specifik försvarare utser domstolen en åt dig.

Vem betalar? Offentlig försvarare står staten för om du frikänns eller utredningen läggs ned. Vid fällande dom kan du bli skyldig att betala för advokatens arbetskostnader, det beror på din inkomst och andra faktorer.

INFÖR FÖRHÖR

Inför polisförhör har du ett möte med din försvarare. I en stressad situation säger man ofta fel och talar osammanhängande. Därför är det viktigt att du får samtala med din advokat först för att beskriva vad som hänt och lugna nerverna. På det sättet undviker du att uttrycka dig på ett ogynnsamt sätt och du ger din advokat chansen att förstå händelseförloppet och tänka igenom det juridiskt inför förhöret. Vid förhöret ställer polisen frågor och din advokat ges chansen att ställa frågor till dig.

Om din advokat vet om vad som hänt och har hunnit tänka igen situationen innan förhöret kan advokaten ställa relevanta frågor som kan sätta din inblandning i händelseförloppet i ett helt annat ljus. Det kan vara skillnaden mellan frihet och ett långt fängelsestraff. När utredningen är klar lämnas den till domstolen och åtal väcks. Då blir allt material offentligt. Om din försvarare får fram alla omständigheter som talar för din oskuld innan ärendet når domstolen kan utredningen läggas ned. Det kan vara avgörande för din integritet och fortsatta livssituation då man bland folk ofta ses som skyldig efter en misstanke trots att historien slutar med ett frikännande i domstol.

Exempel som försvararen kan identifiera: Nödvarnsrätt vid misstanke om våld, alternativa förklaringar till eller brister i bevismaterial m.m.

ADVOKATLAGET

SÄRSKILD FÖRETRÄDARE FÖR BARN

- **När kan SÄF förordnas?** Då en vårdnadshavare eller någon som vårdnadshavaren står i nära förhållande (ex. sambo eller flick-/pojkvän) är misstänkt för brott mot barnet.
- **Syfte?** Tillvaratar barnets rätt under förundersökningen och under rättegången.
- **Hur går det till?** SÄF hämtar barnet vid skola eller förskola och tar barnet till polisen. SÄF övertar rollen som vårdnadshavare och får besluta om exempelvis läkarundersökning och tillvaratar barnets intressen under förhör och rättegång. Efter förhör med barn har polisen skyldighet att informera vårdnadshavarna om att förhör har skett.
- **Kan vårdnadshavarna motsätta sig att SÄF utses?** Nej.
- **När avslutas uppdraget?** Uppdraget som SÄF avslutas om utredningen läggs ner eller dom vunnit laga kraft.
- **Vem betalar?** Staten står för kostnaderna för SÄF.

ADVOKATLAGET

BARNFRIDSBROTT – STRAFFBART SEDAN 1 JULI 2021

- **Vad är barnfridsbrott?** Den nya lagen gör det straffbart att låta ett barn bevittna vissa våldsbrott, brott mot frihet, sexualbrott och skadegörelsebrott. Lagen omfattar även försök till dessa brott. Endast barn som är närstående eller tidigare närstående till både gärningsmannen och målsäganden omfattas. Relationen mellan gärningsman och målsägande saknar betydelse.
- **Vad innebär det att "bevittna" ett brott?** Enligt denna lag betyder det att barnet ska ha sett eller hört de väsentliga delarna av brottet. Det finns inget krav på att barnet förstår att det som händer är brottsligt eller att barnet själv kan ge uttryck för sin upplevelse.
- **Syfte?** Att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vissa brott mellan närstående eftersom dessa barn löper ökad risk att drabbas psykiskt och fysiskt.
- **Vad händer med barnet?** Barnet blir målsägande och har rätt till biträde av särskild företrädare eller målsägandebiträde.
- **Exempel:** Den som misshandlar sin partner inför ett gemensamt barn blir misstänkt för misshandel mot partnern och barnfridsbrott mot barnet.

ADVOKATLAGET

AVSLUTANDE RÅD:

- Det är bra ha ett juridiskt ombud för att tillvarata dina rättigheter i alla typer av juridiska frågor vid en separation.
- I många fall kan du få hjälp att finansiera ombudskostnader med hjälp av staten eller försäkringsbolaget.
- Ett ärende om vårdnad, boende och umgänge med barn handlar om vad som är bäst för barnet, inte förälderns rättigheter.
- Bodelning är viktigt men komplicerat, är ni inte överens bör ni söka juridisk hjälp.